

ÖZ

Yazar : Çolpon Sulaymankulova
Üniversite : Kırgızistan Türkiye Manas Üniversitesi
Anabilim Dalı : İşletme
Tezin Niteliği : Yüksek Lisans Tezi
Sayfa Sayısı : xvii+105
Mezuniyet Tarihi : 29/12/2010
Tez Danışmanı : Doç. Dr. Arman T. Tevfik

GELENEKSEL BANKACILIKTA İSLAM İLKELERİNE GÖRE FİNANSMAN: KIRGIZİSTAN UYGULAMASI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA.

Son 10 yıldan beri ortaya çıkan siyasal ve finansal istikrarsızlıklar, Kırgızistan'a dışarıdan gelen yatırımların sayısını azaltmıştır. Bazı finansçıların düşüncelerine göre İslam ilkelerine göre finansman ve bankacılık, Kırgızistan için daha iyi alternatiftir. İslam ilkelerine göre çalışan bankalar katlandığı riske faiz almak yerine müşteri ile ortak şekilde geliri bölüşmektedir, bu nedenle böyle bir bankacılığın çalıştığı İslam ülkeleri kapitalist sistemlerle kıyasla krizden daha az etkilenmiştir. Bildiğimiz gibi İslam ülkelerinde dinin ekonomik hayattaki rolü büyüktür, özellikle faiz ekleyerek ödünç vermek günah sayılır. Dolayısıyla bu ülkeler kendi bankacılık sisteminin İslam'a uygun şekilde keşfetmişlerdir. Fakat, çeşitli din temsilcilerinin yaşadığı Kırgızistan'ın **dünyevi** alt yapısı ve ateistlik Sovyet tarihi İslamı ekonomik hayatta etkin yapmamaktadır. Diğer yandan son zamanlar Orta Asya'da İslam yeniden doğarak coğrafi İslami yatırımlara cazip görünmektedir. Bu şartlarda, İslam ilkelerine göre finansman alternatiflerinin Kırgızistan'ın geleneksel finansal sisteminde nasıl uygulandığının araştırılması ilgili çalışmanın amacı olmuştur.

Bu çalışma, giriş ve sonuç dışında üç bölümden ibarettir. Birinci bölüm, geleneksel konvansiyonel bankacılık hakkında olup, ikincisi, İslam bankacılık ile ilgili genel bilgileri içermektedir. Üçüncü bölüm ise Kırgızistan şartında İslam ilkelerine göre finansmanın geleneksel bankacılıkta nasıl uygulandığını açığa çıkarmakta ve kapitalist ekonomilerde İslami finansal organizasyonların kurulması için önerileri ortaya koymaktadır.

Anahtar Sözcükler: Geleneksel banka, İslam penceresi, İslam banka, İslam ilkelerine göre finansman, kar zarar ortaklığı ve pilot proje.

КЫСКАЧА МАЗМУНУ

Даярдаган : Чолпон Сулайманкулова
Университет : Кыргыз-Түрк Манас Университети
Багыты : Менеджмент
Ишгин сыпааты : Магистырдык иш
Беттердин саны : xvii+105
Бүтүрүү датасы : 29/12/2010
Илимий жетекчи : э.и.к., доц. Ph.D. Арман Т. Тевфик

Адаттагы банк системасында ислам принциптериндеги каржылоо: Кыргызстанда ишке ашуусу тууралуу изилдөө.

Акыркы 10 жылдан бери келе жаткан саясий кырдаал жана кризистер, Кыргызстанга сырттан келе турган инвестицияларды бир кыйла токтотуп экономикабызга терс таасир берүүдө. Мына ушундай учурда, Ислам принциптериндеги каржылоо Кыргызстандын финансы чөйрөсүнө салымын кошо турганы жана Исламдык банктар адаттагы (пайыз менен иштеген) банктарга жакшы альтернатива экени божомолдонууда. Себеби, Ислам шарттарында иштеген банктар клиенттеринен пайыз албастан аны менен партнер катары иштейт. Башкача айтканда, банк клиентти менен кирешени да чыгашаны да бөлүшөт. Кээ бир көзөмөлдөчүлөрдүн айтымына караганда, ушундай принципте иштеген банктар, кризистен аз жабыркашкан. Баарыбызга белгилүү болгондой, Исламдык өлкөлөр Курандын негизинде жашап пайыз түшүнүгүн жактыра беришпейт, ушул себептен бул өлкөлөр банктарын да Шариатка жараша иштетишет. Бирок, башка диндердин жана улуттардын өкүлдөрү жашаган **светтик** жана атеисттик Советтик тарыхы бар биздин өлкөдө Ислам экономикада рол ойнобойт. Бирок акыркы жылдары Ислам Орта Азияда кайра жаралып Ислам инвестицияларына шарт пайда болууда. Мына ушул себептен, Ислам принциптериндеги каржылоонун Кыргызстанда адаттагы банк тарабындан кантип кандай жол менен ишке ашарын билиш ушул изилдөө ишинин максаты катары кабыл алынды.

Изилдөө иши, кириш жана корутундуну эсепке албаганда үч бөлүмдөн түзүлгөн. Биринчи бөлүм, адаттагы (пайыз менен иштеген) банктар жөнүндө болуп экинчиси Исламдык банктар жөнүндөгү кенен маалыматтарды берет. Ал эми үчүнчү бөлүм болсо, Ислам принциптериндеги каржылоонун Кыргызстан шартында кантип ишке ашып жатканын ачыкка чыгарат, адаттагы банктарга Ислам финанстары менен иштөөнүн жолдорун көрсөтөт жана Исламдык финансалык организациялардын адаттагы финансы системасындагы адаптациялык өзгөчөлүктөрү ачыкка чыгарылат.

АБСТРАКТ

Выполнила : Чолпон Сулайманкулова
Университет : Кыргызско-Турецкий Университет Манас
Направление : Менеджмент
Вид дипломной работы : Магистерская Диссертация
Количество страниц : xvii+105
Дата выпуска : 29/12/2010
Научный руководитель : э.и.к., доц. Ph.D. Арман Т. Тевфик

Исламские принципы финансирования в традиционной банковской системе: исследование о реализации в Кыргызстане.

В последние 10 лет, политическая и финансовая нестабильность Кыргызстана стала причиной остановки инвестиций из других стран. По мнению некоторых, исламские принципы финансирования и банки станут хорошими альтернативами для нашей экономики. Потому что Исламский банкинг не работает, основываясь на проценты, вместо этого он становятся партнерами для своих клиентов. То есть банк, разделяет и прибыли, и убытки со своим клиентам. По некоторым данным экономика, работающая по принципам исламского финансирования, менее подвержена рискам и кризисам. Как мы знаем Исламские страны живут по законам Корана, в соответствии банки тоже работают по Шариату. Но в **светской** и бывшей атеистической Советской стране, где живут, представители разных религий и наций как Кыргызстан Ислам не играет решающий роль в экономике. С другой стороны в последние годы мы видим возрождения Ислама в средней Азии. Вот почему наша география является привлекательной средой для Исламских инвестиций. Поэтому, целью этой работы стала изучения о реализации исламских принципов финансирования в традиционной банковской системе в рамках Кыргызстана.

Первая глава данной работы посвящена традиционным банкам. Во второй части работы мы рассмотрим основные принципы функционирования исламской банковской системы. В частности, мы опишем структуру типичной исламской финансовой системы, финансовые инструменты, используемые исламскими банками. А в третьем будет рассмотрен реализация исламских принципов финансирования в традиционной банковской системе на примере Кыргызстана.

Ключевые слова: исламский банкинг, традиционный банк, исламские окна, разделение прибыли и убытков, исламские принципы финансирования.

ABSTRACT

Author : Cholpon Sulaimankulova
University : Kyrgyz-Turkish Manas University
Department : Management
Kind of Dissertation : Master's of Degree Dissertation
Number of page : xvii+105
Graduation Date : 29/12/2010
Dissertation's Leader : Assoc. Prof. Dr. Arman T. Tefvik

ISLAMIC FINANCE PRINCIPLES OF TRADITION BANK SYSTEM: RESEARCH ON THE REALIZATION IN KYRGYZSTAN

The political and financial crises of Kirgizstan make our Republic non-pretty to investments from foreign countries. Some people are things that, in these situation Islamic principles finances are more profitable to Kirgizstan and Islamic Banking model will be good alternative to conventional banks. Alternative financial instruments based on risk sharing (profit and loss sharing) have been developed and are rapidly expanding in usage by both Islamic Financial Institutions and conventional banks operating Islamic Windows.

How we know Islamic Banks are work without interest, instead they become partner with their clients. Because, in Islamic countries, interest is very big sin and banks have to work with Koran's rules. But, Kirgizstan is not theocratic country. However, last year's we see that Islam is starting renaissance in Middle Asia. So, our geography is a pretty environment for Islamic investments.

The aim this work is ascertain if it is profitable for Kyrgyz tradition conventional banks finance housing through the use of Islamic principles financial instruments.

Chapter 1 of the given work is devoted about traditional (conventional) banking. The second chapter contains the Islamic banking. The third chapter explains about necessary condition for Islamic principles finances and how Kyrgyz tradition conventional bank operating Islamic Window.

Key Words: Islamic banks, Islamic windows, traditional (conventional) banking, profit and loss sharing, Islamic principles finances.